

Side 1 af 5

18-03-2009

Spørgsmål 2:

Aktive tilbud til sygemeldte:

- en beskrivelse af de nye regler om muligheder for aktive tilbud til sygemeldte;
- den sygemeldtes retssikkerhed ifm. aktive tilbud fra virksomheder;
- er virksomheder fagligt kompetente til at give aktive tilbud til sygemeldte?

Fordeling af sygedagpengemodtagere på sygdomsgrupper:

- hvilke sygdomsgrupper kan der gives tilbud til;
- eksempler på aktive tilbud (KIA, SYFO, genoptræning osv.)

Besvarelse:

Aktive tilbud til sygemeldte

Når man taler om ”aktive tilbud til sygemeldte” omtales to typer tilbud.

- Tilbud, som jobcentret giver til kommunens *borgere*
- Tilbud som arbejdsgiver giver til virksomhedens *medarbejdere*.

I dette notat omtales begge typer tilbud.

1. Jobcentrets brug af aktive tilbud til sygemeldte borgere efter sygefraværsreformen

1.1. Beskrivelse af de nye regler for anvendelse af aktive tilbud for sygedagpengemodtagere.

Efter de gældende regler kan jobcentret kun anvende aktive tilbud til sygedagpengemodtagere, der er berettiget til revalidering. Dette sker typisk først efter længere tids sygdom – sjældent før der er gået et halvt år.

Efter de regler, som kommer med den nye sygefraværsreform, kan jobcentret anvende aktive tilbud til alle sygemeldte. For sygemeldte mellem 8. og 52. uge modtager kommunen 65 % refusion til sygedagpengene, hvis den sygemeldte deltager i et aktivt tilbud eller er deltidsraskmeldt. Hvis den sygemeldte ikke er aktiv, ændres refusionen til 35 %.

1.2. Typer af aktive tilbud som jobcentret kan tilbyde

Aktive tilbud til sygemeldte kan være et af følgende:

- Vejledning og opkvalificering.
- Virksomhedspraktik, f.eks på sygemeldtes arbejdsplads.
- Ansættelse med løntilskud. Kan ikke anvendes på sygemeldtes

Side 2 af 5

hidtidige arbejdsplads.

- Mentor. Der kommer udvidede muligheder for at tilknytte en mentor til den sygemeldtes tilbagevenden.

Sygedagpengemodtagere vil kunne deltage i *vejledning og opkvalificering* i form af særligt tilrettelagte kursus- og aktiveringstilbud. Det ventes at disse tilbud vil blive målrettet forskellige grupper af sygemeldte, så de passer til den enkelte sygemeldtes behov.

En stor del af kurser, holdtræning og andre tilbud til sygedagpengemodtagere ventes at blive udbudt af andre aktører som kommunen kan entre med efter udbudsrunder.

Det forventes i den forbindelse, at det bliver muligt at udbyde målrettede tilbud af høj kvalitet til mange forskellige grupper af sygedagpengemodtagere. Det vil ikke være muligt for kommunens egne institutioner at udvikle en sådan bred vifte af målrettede tilbud.

Der er i dag aktører, som har betydelig erfaring med afvikling af aktive tilbud til sygemeldte. Mange af aktørerne har tværfagligt sammensatte personalegrupper med sundheds- og socialfagligt personale.

1.3. Den sygemeldtes retssikkerhed ved deltagelse i aktive tilbud.

Med den nye lovgivning følger forskellige principper for deltagelse i aktive tilbud.

Hvis jobcentret beslutter, at den sygemeldte skal deltage i et aktivt tilbud, er den sygemeldte forpligtet til at deltage.

Hvis arbejdsgiver i dialog med den sygemeldte (f.eks ved 4-ugers samtalen) foreslår deltagelse et tilbud, er det frivilligt for den sygemeldte at deltage.

Hvis den sygemeldte er uenig i en afgørelse, der er truffet af jobcentret, kan sagen indbringes for beskæftigelsesankenævnet.

Der er samtidig begrænsninger i, hvilke oplysninger et aktivt tilbud må videregive til arbejdsgiver, jf. helbredsoplysningsloven. Arbejdsgiver må således kun indhente oplysninger fra og om den ansatte, når det har væsentligt betydning for den ansattes arbejds-dygtighed i forhold til det pågældende arbejde. Dette gælder selv, når den sygemeldte giver samtykke til udveksling af oplysninger.

Ved etablering af tilbud for medarbejdere i Københavns Kommune vil

Side 3 af 5

de faglige organisationer i givet fald blive inddraget i udformning af de konkrete retningslinjer for deltagelse i tilbuddet.

1.4. Hvilke sygdomsgrupper kan der gives tilbud til?

Der kan i princippet gives aktive tilbud til alle grupper af sygemeldte. De tilbud der skal benyttes skal kunne støtte den sygemeldte i at komme hurtigere tilbage til arbejde. For visse grupper af sygemeldte (fx terminalt syge patienter) vil aktive tilbud ikke være aktuelle.

Der pågår i øjeblikket et udredningsarbejde, hvor man søger at kortlægge hvilke sygdomsgrupper, der er på jobcentret, og hvor store disse grupper er.

1.5. Konkrete eksempler på vejlednings- og opkvalificeringstilbud

Eksempler på aktive tilbud til sygedagpengemodtagere kan være træningshold for rygpatienter, samtalegrupper for stressramte, kurser i smertehåndtering og hold for brystkræftpatienter før, under og efter kemoterapi. Tilbuddene kan også være tilbud af mere generel karakter der retter sig mod borgere med forskellige lidelser, f.eks. i form af generel afklaring af sygdomsbillede og jobperspektiv mv. Disse tilbud kan bl.a. anvendes til borgere med mere komplekse problemstillinger, flere diagnoser, alvorlig tilskadekomst efter ulykke m.m.

Mange af tilbudene arbejder med at koordinere de forskellige indsatser, som den sygemeldte møder i behandlings- og beskæftigelsesystemet. Dette er bl.a. et af hovedformålene med KIA-projekterne.

KIA står for **Koordineret Indsats i Arbejdsfastholdelse**. Metoden er udviklet i det tidligere Vejle Amt til personer med lidelser i bevægeapparatet. KIA-metoden går ud på, at et tværfagligt sammensat team hurtigt udreder patienten og foreslår et koordineret behandlingsforløb og tilbagevenden til arbejde. En person i KIA-teamet har som opgave at holde kontakt til virksomheden og her foreslå tiltag, der kan forbedre mulighederne for tilbagevenden. En anden person følger op på fastholdelsesplanen og griber ind hvis den skrider. Fx på a-ventetider. Selve behandlingen foregår udenfor projektet i det sædvanlige behandlingssystem.

2. Københavns Kommunes anvendelse af aktive fastholdelsestilbud til kommunens medarbejdere

2.1. Målrættede fastholdelsestilbud til medarbejdere

I forbindelse med sygefraværsreformen undersøges det, om Københavns Kommune som arbejdsgiver kan iværksætte aktive

Side 4 af 5

fastholdelsestilbud til sygemeldte medarbejdere. Sådanne tilbud kan støtte medarbejderne i at vende hurtigere tilbage.

For Københavns Kommune er det karakteristisk, at en stor del af medarbejderne bor i kommunen. Således kan kommunen både reducere udgiften til vikarer og udgiften til sygedagpenge for de medarbejdere, der er bosiddende i kommunen.

Sygefraværstilbud til medarbejdere vil være målrettede efter at få den sygemeldte hurtigere tilbage til arbejde. Tilbudene kan for eksempel organiseres som KIA-projektet eller som SYFO, der i dag har tilbud for ansatte i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

SYFO står for **SY**gefravær og **F**ørebyggelse, og er et tilbud til medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. SYFO yder fysioterapeutisk og psykologisk rådgivning til medarbejdere og ledere. Rådgivningen ydes både som individuel rådgivning og i form af kurser for sygemeldte. Deltagelse i kurserne skal aftales mellem den sygemeldte og lederen. Dog kan medarbejderen frit opsøge anonym psykologisk rådgivning.

2.2. Forskelle mellem arbejdsgiverorganiserede tilbud og jobcenterorganiserede tilbud

Det er frivilligt for medarbejderen at deltage i arbejdsgiverorganiserede tilbud, mens borgeren kan pålægges at deltage i tilbud organiseret af jobcentret.

Arbejdsgiverorganiserede tilbud vil kunne igangsættes tidligere, f.eks. i forbindelse med den nye 4-ugers samtale. I princippet kan tilbud dog iværksættes allerede fra første sygedag eller endda før, f.eks. når en medarbejder er truet af sygefravær eller har et højt periodisk sygefravær.

Tilbud fra jobcentret kan omvendt først iværksættes efter 7-8 ugers sammenhængende sygemelding, da jobcentret ikke modtager meddelelse om sygemeldingen, før der er gået 6 uger.

Arbejdsgiverorganiserede tilbud vil formentlig bedre end jobcenterorganiserede tilbud kunne koordinere en indsats med direkte tilknytning til arbejdspladsen. Dette er vigtigt, da koordination med arbejdspladsen er væsentlig for hurtig tilbagevenden til arbejde.

2.3. Er virksomheder fagligt kompetente til at give aktive tilbud?

Langt de fleste virksomheder vil give aktive tilbud ved brug af eksterne leverandører, der er kompetente til denne opgave. Det vil

Side 5 af 5

kunne være samme leverandører, som leverer tilbud til jobcentret.

Enkelte store virksomheder kan tænkes at have selvstændige enheder med væsentligt koordinerende opgaver og /eller faglig indsigt på området. Dette er fx tilfældet for Københavns Kommunes eget SYFO-projekt, som er bemandede med psykologer og fysioterapeuter.

Det vurderes således ikke at arbejdsgiverorganiserede tilbud vil have en ringere kvalitet, end de tilbud som jobcentret organiserer.

I denne sammenhæng er det væsentligt, at det vil være muligt for kommunen at fremlægge viden om gode tilbud, der retter sig mod forskellige sygeproblemstillinger, for virksomhederne. Ligesom det er muligt for kommunen i samarbejde med virksomheder at iværksætte tilbud, som initieres af virksomheden (f.eks som led i 4-ugers samtalen).